

D E C I Z I E

19 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Pasat Liliana, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 octombrie 2019, în cauza penală în privința lui

***Sobolev Nicolae** XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat în XXXXX*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 17.08.2018 – 13.11.2018;

Instanța de apel: 04.12.2018 – 30.10.2019;

Instanța de recurs: 09.01.2020 – 19.02.2020;

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul Penal lărgit

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința judecătoreiei Bălți (sediul central) din 13.11.2018, adoptată în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Sobolev Nicolae XXXXX a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod Penal, și în temeiul acestui articol, potrivit prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, cu aplicarea art. 79 Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, echivalentul a 25000 (douăzeci și cinci mii) lei.

Corpul delict – plicul ce conține DVD-R cu înregistrarea video efectuată în privința inculpatului – de păstrat la dosar.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că:

2.1. Declarația personală a inculpatului, prin înscris autentic, că recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și solicită ca judecata să se facă pe baza probelor

administrare în faza de urmărire penală, este admisibilă, ținând cont de recunoașterea totală și necondiționată a vinei și că din probele administrate rezultă că faptele inculpatului sunt stabilite și sunt suficiente date cu privire la persoana ceștia pentru a stabili o pedeapsă penală.

2.2. În fapt, Sobolev Nicolae XXXXX știind despre faptul că nu deține permis de conducere a mijlocului de transport, la 27.06.2018, aproximativ pe la orele 02:18, aflându-se în stare de ebrietate și conștientizând caracterul social-periculos al acțiunilor de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate și consecințele care pot surveni, a urcat la volanul motocicletei de model „Zontes ZI 150-8A” fără numere de înmatriculare și deplasându-se pe str. Ștefan cel Mare mun. Bălți, a fost stopat de către colaboratorii de poliție fiind suspectat în întrebuințarea substanțelor alcoolice, iar ca urmare a propunerii de a fi supus testării alcoolscopice, examinării medicale de constatare a faptului consumului de alcool, stării de ebrietate și naturii ei, precum și recoltarea probelor biologice din cadrul examenului medical, ultimul a refuzat, fapt confirmat prin procesul-verbal nr. 787 din 27.06.2018.

2.3. În drept, acțiunile inculpatului se încadrează în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal – *conducerea mijlocului de transport de către o persoană, care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, care nu deține permis de conducere.*

2.4. Vinovăția lui Sobolev Nicolae XXXXX și-a găsit confirmare prin declarațiile incriminatoare ale inculpatului care coroborează și se completează prin: procesul-verbal de constatare a săvârșirii infracțiunii; informația 902; procesul-verbal de testare alcoolică; procesul-verbal al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și natura ei; procesul-verbal de examinare a înregistrării video; procesul-verbal de audiere a martorului Dumbravanu Roman, Rotari Vasile și Sobolev Eugeniu, probe care sunt concludente, pertinente, utile, veridice și care în ansamblu înlătură dubiul judiciar și prezumția de nevinovăție.

2.5. La individualizarea pedepsei se invocă prevederile art. 61, 75 și 79 Cod penal cât și cele ale art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, apreciind că restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane, vor fi atinse prin aplicarea pedepsei cu amendă în mărime de 500 unități convenționale, deoarece infracțiunea comisă face parte din categoria celor ușoare; inculpatul se caracterizează cu calificativul „satisfăcător”, a

conștientizat fapta săvârșită, sincer se căiește și că el la momentul comiterii infracțiunii, era minor; circumstanțe ce ar agrava răspunderea nu s-au stabilit.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, în termenul și modul prevăzut de art. 401-402 Cod de procedură penală, a fost contestată cu apel de către avocatul Rusu Lucia, în numele inculpatului, solicitându-se casarea sentinței în latura aplicării pedepsei, rejudecarea cauzei în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Sobolev Nicolae XXXXX, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, să-i fie condamnat la 150 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

În argumentarea apelului, apelantul a indicat că, instanța de fond a aplicat o pedeapsă pe care inculpatul nu are posibilitate de a o executa, neexpunându-se în nici un mod asupra cerinței acuzatorului de stat, avocatului și inculpatului de a stabili pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității de vreme ce: sancțiunea normei de la art. 264¹ alin. (4) Cod penal prevede și această categorie de pedeapsă; inculpatul provine dintr-o familie incompletă; el și mama nu sunt angajați în câmpul muncii și familia nu are surse financiare care ar face posibilă achitarea amenzii.

4. Potrivit deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Bălți din 30 octombrie 2019, apelul avocatului Rusu Lucia, în numele inculpatului, a fost admis, cu casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia lui Sobolev Nicolae XXXXX, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 150 ore.

Au fost menținute dispozițiile sentinței cu privire la soarta corpului delict.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că:

Instanța de fond a judecat cauza, în temeiul art. 364¹ Cod de procedură penală, în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, acceptate în corespundere cu alin. (3) a normei indicate de către inculpat, prin cererea depusă personal până la începerea cercetării judecătorești pe caz.

Instanța de fond, chestionând-l pe Sobolev Nicolae XXXXX în ce privește recunoașterea bazei probante administrate pe caz și a faptelor reținute în rechizitoriu și în corespundere cu art. 364¹ alin. (4) Cod de procedură penală, prin încheiere a admis cererea inculpatului pe motiv că din probele administrate, rezultă că faptele sunt stabilite, iar în cauză sunt suficiente date cu privire la personalitatea sa, ce ar permite stabilirea corectă a

pedepsei penale, după care a recurs la interogarea acestuia potrivit regulilor de audiere a martorului, efectuând cercetarea nemijlocită a bazei probante administrate pe caz.

Inculpatul depunând în instanța de fond declarații consecvente referitor la fapta comisă, a recunoscut pe deplin vinovăția adusă de comiterea infracțiunii imputate.

Făcând o apreciere obiectivă a aspectelor de fapt și de drept ale cauzei prin prisma bazei probante administrate de către organul de urmărire penală, examinate și apreciate de către prima instanță, suplimentar apreciate de către instanța de apel prin o verificare multilaterală a circumstanțelor cauzei și a sentinței adoptate pe caz, s-a conchis că prima instanță întemeiat și legal a ajuns la concluzia privind încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, cu indicii de calificare: conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, care nu deține permis de conducere.

Totodată, sentința este pasibilă casării în latura pedepsei deoarece din conținutul normei date pentru această faptă sunt prevăzute trei categorii de pedeapsă: amendă, muncă neremunerată în folosul comunității și închisoare.

Prin sentința atacată, inculpatului i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de amendă și această pedeapsă este una dintre cele mai blânde pedepse prevăzute pentru această infracțiune.

Prin apelul declarat se solicită aplicarea unei alte pedepse, de o altă categorie sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, invocându-se starea financiară grea.

Potrivit practicii constante, munca neremunerată în folosul comunității, de regulă, este pedeapsă de alternativă unei alte categorii de pedeapsă fie amenzii, fie arestului sau închisorii și că la stabilirea pedepsei inculpatului instanța trebuie să țină cont de prevederile art. 75 alin. (2) Cod penal, conform cărora o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii respective, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă din numărul celor menționate în sancțiunea articolului respectiv, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Conform declarațiilor date de inculpat în prima instanță, ultimul a explicat despre starea financiară grea, imposibilitatea executării unei pedepse sub formă de amendă și la fel a exprimat acordul de a executa o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

La fel, din materialele cauzei penale se mai stabilește că, inculpatul a recunoscut pe deplin vina, anterior nu este condamnat, la momentul săvârșirii infracțiunii era minor, se

caracterizează pozitiv la locul de trai, a depus cerere de examinare a cauzei în baza probelor administrate în faza urmăririi penale, se căiește sincer în cele comise, nu este angajat în câmpul muncii și nici mama sa, neavând posibilitate de a achita amenda aplicată, iar infrațiunea de care este învinuit face parte din categoria infrațiunilor ușoare.

Reieșind din cele expuse mai sus în instanța de apel a considerat că, inculpatul nu poate fi corectat prin aplicarea unei pedepse sub formă de amendă, deoarece în situația lipsei de mijloace financiare, el va fi impus la comiterea unor alte fapte social periculoase pentru a executa o astfel de pedeapsă și i-a aplicat pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 150 ore, quantum stabilit prin aplicarea prevederilor art. 61, 75 și 79 Cod penal cât și art. 364¹ alin. (8) cod de procedură penală.

6. Procurorul a atacat decizia instanței de apel cu recurs ordinar, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, prin care a solicitat casarea acesteia și rejudecarea cauzei, pe motiv că prin admiterea apelului a fost înrăutățită situația inculpatului (munca neremunerată în folosul comunității reprezintă o pedeapsă mai aspră decât amenda) și că acestuia i s-a aplicat o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale (în situație de imposibilitatea executării pedepsei aplicate, condamnatului, în ordine de executare, îi poate fi înlocuită pedeapsa cu una mai gravă).

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Din conținutul recursului rezultă că procurorul invocă ca temei de recurs pct. 6), 10) al art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond ori de apel, atunci când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Colegiul penal constată că, textul recursului înaintat de procuror nu cuprinde o motivare ori argumentare din punct de vedere al temeiurilor stipulate în pct. 6) și 10) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, întru casarea deciziei recurate, deoarece din textul

deciziei instanței de apel se observă, că instanța și-a motivat soluția adoptată și conținutul deciziei corespunde prevederilor art. 414, 417 Cod de procedură penală.

Motivul procurorului, precum că inculpatului i s-a aplicat o pedeapsă mai aspră, înrăutățindu-i-se situația prin apelul declarat în numele acestuia, Colegiul penal îl consideră neîntemeiat.

Potrivit prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpaților, cât și a altor persoane, iar executarea acesteia nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Totodată, conform prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

La stabilirea pedepsei lui Sobolev Nicolae XXXXX, instanța de apel a ținut cont pe deplin de prevederile art. 61, 75, Cod penal, ce prevăd scopul pedepsei penale, criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, corect au ajuns la concluzia de a aplica inculpatului o pedeapsă echitabilă, în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal cu muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 150 ore, or inculpatul a recunoscut pe deplin vina, anterior nu este condamnat, la momentul săvârșirii infracțiunii era minor, se caracterizează pozitiv la locul de trai, a depus cerere de examinare a cauzei în baza probelor administrate în faza urmăririi penale, se căiește sincer în cele comise, el și mama nu sunt angajați în câmpul muncii, neavând posibilitate de a achita amenda aplicată și a explicat despre starea financiară grea, imposibilitatea executării unei pedepse sub formă de amendă și la fel a exprimat acordul de a executa o pedeapsă sub

formă de muncă neremunerată în folosul comunității, iar infracțiunea de care este învinuit face parte din categoria infracțiunilor ușoare.

Reieșind din cele menționate supra se conchide că, în speță, nu a avut loc o înrăutățire a situației prin apelul declarat în numele inculpatului, fiind admise solicitările apelantului și persoanei în numele căruia a fost declarat apelul, cu atât mai mult că pentru o asemenea pedeapsă a pledat, de rând cu avocatul și inculpatul, și acuzatorul de stat, în susținerile verbale, în fața instanței de fond, iar din lecturarea textului sentinței nu se învederează o argumentare motivată la acest capitol.

Dreptul la un proces echitabil nu poate fi considerat efectiv decât dacă susținerile părților sunt examinate de către instanță, aceasta având obligația de a proceda la un examen efectiv al mijloacelor, argumentelor și elementelor de proba sau cel puțin de a le aprecia (hotărârea CtEDO *Achina versus Romania* și *Gheorghe versus România*). Singura garanție ca instanța a analizat susținerile părților, argumentele și probele administrate o reprezintă motivarea hotărârii judecătorești. Hotărârea prin care instanța soluționează fondul cauzei trebuie să conțină o parte introductivă, o expunere/considerentele și dispozitivul. Motivare a unei hotărâri trebuie înțeleasă ca un silogism logic, de natură a explica inteligibil hotărârea luată, fapt ce presupune, o expunere a argumentelor fundamentale, care, prin conținutul lor sunt susceptibile să influențeze soluția.

Motivarea unei hotărâri trebuie să fie clară și precisă, să se refere la probele administrate în cauză și să fie în concordanță cu acestea, să răspundă în fapt și în drept la toate aspectele incidente în cauză, să conducă în mod logic și convingător la soluția din dispozitiv.

Hotărârea instanței trebuie să cuprindă, ca o garanție a caracterului echitabil al procedurii judiciare și al respectării dreptului la apărare al părților, motivele de fapt și de drept care au format convingerea instanței, precum și cele pentru care s-au înlăturat cererile/apărările părților. Considerentele hotărârii, reprezentând explicitarea soluției din dispozitiv, sprijinul necesar al acestuia, fac corp comun cu dispozitivul și intră deopotrivă în autoritate de lucru judecat, raportat la părțile din dosar și obiectul cauzei.

Obligativitatea motivării hotărârilor judecătorești constituie o condiție a procesului echitabil, exigență a art. 6 alin. (1) CoEDO.

În lumina jurisprudenței CtEDO (hotărârea *Albina versus România*), dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 § 1 CoEDO, „include printre altele dreptul părților de a prezenta observațiile pe care le consideră pertinente pentru cauza lor. Întrucât Convenția

nu are drept scop garantarea unor drepturi teoretice sau iluzorii, ci drepturi concrete și efective (hotărârea CtEDO *Artico versus Italia*), acest drept nu poate fi considerat efectiv decât dacă aceste observații sunt în mod real „ascultate”, adică în mod corect examinate de către instanța sesizată. Altfel spus, art. 6 implică mai ales în sarcina „instanței” obligația de a proceda la un examen efectiv al mijloacelor, argumentelor și al elementelor de probă ale părților, cel puțin pentru a le aprecia relevanța (hotărârea *Perez versus Franța*).

Revenind la speță, se conchide că admitând apelul avocatului, în numele inculpatului și desființând sentința, în partea individualizării pedepsei aplicate lui Sobolev Nicolae XXXXX, instanța de apel a corectat viciul fundamental admis în cadrul procedurii precedente, el afectând hotărârea pronunțată, răspunzând la argumentele părților, or exigențele CoEDO obligă instanțele ierarhic superioare de a rectifica eroarea de procedură comisă de instanța de fond, în caz contrar art. 6 este încălcat, or se afectează echitatea procedurii (hotărârea CtEDO *Leoni versus Italia*).

Deci, Colegiul penal apreciază ca fiind corecte concluziile instanței de apel, decizia corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, este legală și întemeiată, iar temeiurile invocate de recurent în baza art. 427 alin. (1), pct. 6), 10) Cod de procedură penală nu persistă în cauză, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Pasat Liliana, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 octombrie 2019, în cauza penală în privința lui Sobolev Nicolae, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 19 martie 2020.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun